

ضرورت افزایش مجازات حمل و نگهداری سلاح

در گذشته، برخی سرقت‌های کلان مانند سرقت از طلافروشی‌ها با استفاده از سلاح گرم انجام می‌شد، اما مدتی است این سرقت‌ها تا حدودی تغییر رویه داده و برخی افراد حتی برای انجام سرقت‌های ناچیز نیز اقدام به استفاده از سلاح گرم می‌کنند. اولین علت، وجود سلاح گرم در جامعه و خرید و فروش آن است. حتی گاهی افراد نه به قصد سرقت، بلکه تنها برای پز دادن و تفاخر، اقدام به خرید سلاح گرم می‌کنند که البته عمده سلاح‌های خریداری شده از نوع شکاری است و نه جنگی.

عامل دوم این است که برخی افراد مانند مغازه‌داران یا باغداران، سطح حفاظتی و هوشیاری خود را افزایش داده و به استفاده از سلاح گرم روی آورده‌اند. در چنین شرایطی و از آنجاکه مجرمان همواره می‌خواهند دست بالا را داشته و اصل غافلگیری در اختیار آنان باشد، برای همین اقدام به تهیه سلاح می‌کنند تا بزه دیده را به راحتی تهدید کنند.

بنابراین می‌توان گفت متأسفانه آمار سلاح‌هایی که در اختیار مردم است، کمی نگران‌کننده شده و علت هم این است که استفاده از سلاح سرد تا حدی منسوخ شده است. یعنی سلاح‌های شکاری سارقان، عملاً جایگزین قمره و ساتور و شمشیرهایی شده است که در گذشته به جای سلاح سرد استفاده می‌شد. این جابه‌جایی به کارگیری سلاح‌ها هم دلایل بسیار متعددی دارد که یکی از این دلایل، آمار چشمگیر قاچاق است که باعث می‌شود قیمت این سلاح‌ها به نسبت درآمد مردم کاهش پیدا کند. البته بخشی از آن هم به دلیل وجود فضای مجازی است که برخی افراد سعی می‌کنند از آن، برای تفاخر و خودنمایی بهره‌برداری کنند.

علت دیگر گرایش سارقان به استفاده از سلاح گرم این است که تصور می‌کنند شاید سلاح سرد آن کارایی لازم را نداشته باشد. به‌طور مثال در سرقت از منازل، اگر مجرم از سلاح سرد استفاده کند، باید به بزه‌دیده نزدیک شود، در حالی که در استفاده از سلاح گرم، مجرم و سارق نیازی به نزدیک شدن به بزه‌دیده ندارند و از همان فاصله دور نیز می‌توانند تهدید خود را عملی‌کنند. در واقع فاکتور اصلی، راحتی استفاده است. البته این مساله مختص سارقان و مجرمان حرفه‌ای است که وارد این محاسبات می‌شوند و نه سارقان جزو عادی.

به تناسب نوع اسلحه، میزان مجازاتی که قانون برای خاطی در نظر می‌گیرد، متفاوت است. به‌طور مثال برای سلاح گرم سبک غیرخودکار، شش ماه تا دو سال حبس برای سلاح گرم سبک خودکار، بین دو تا پنج سال حبس، برای کلت ۴۵، حبس پنج تا ۱۰ سال و برای سلاح شکاری عادی، شش ماه تا دو سال حبس برای فرد خاطی در نظر گرفته می‌شود و البته فرقی هم نمی‌کند برای چه جرمی استفاده شده است، اما مساله اینجاست شاید مجازاتی که در قانون تعیین شده بازدارنده نیست که باعث شده حجم حمل و نگهداری از سلاح میان مردم به‌طور چشمگیری افزایش پیدا کند. مثلاً مجازات حمل و نگهداری سلاح گرم سبک غیرخودکار شش ماه تا دو سال و جزای نقدی در نظر گرفته شده برای آن، دو تا هشت میلیون تومان است. در شرایطی که بهای خود سلاح ۱۵ میلیون تومان است، واضح است تعیین جریمه دو تا هشت میلیون تومانی بازدارنده نیست یا حبس شش ماه تا دو سال هم به دلیل این‌که تبدیل به جریمه نقدی می‌شود، حالت بازدارندگی ندارد.

ضمن این‌که درصد افرادی که کلت جنگی در اختیار دارند، چشمگیر نیست، اما ۹۰ درصد سلاح‌های شکاری غیرمجازی که در اختیار مردم است، از نوع سلاح‌های شکاری نیمه خودکار سبک است که مجازات اینها باید بازدارنده شود. در کشوری مانند آمریکا که سلاح به شکل مجاز در اختیار مردم است، مقررات سختگیرانه‌ای برای حمل‌کنندگان آن در نظر گرفته شده است، اما در کشور ما این‌طور نیست و بر همین اساس، یکی از مهم‌ترین راهکارها در زمینه کنترل دسترسی به سلاح، افزایش مجازات حمل و نگهداری آن است.

دکتر آرش حقیقت‌فرد

جرم‌شناس و
حقوقدان

سرقت روکش خودرو با سلاح

چند روز بعد هم سه سارق مسلح وارد یک مغازه فروش تزئینات خودرو در سیستان و بلوچستان شدند و از فروشندگان خواستند بدون مقاومت به انتهای مغازه بروند. سارقان که سلاح‌های کلت و کلاشینکف همراهشان بود، با کشیدن اسلحه به روی افراد حاضر در مغازه، دست به سرقت عجیبی زدند. سارقان که صورت خود را کامل پوشانده بودند، ابتدا چند روکش صندلی را برداشته و به خودروی خود بردند و بعد به فکر سرقت پول و تلفن همراه سه مرد حاضر در مغازه افتادند و در کمتر از ۹۰ ثانیه سرقت خود را انجام داده و پا به فرار گذاشتند.

سرقت مسلحانه موتور در ۱۴ ثانیه

تا چندی قبل دزدان با شاه‌کلید و شکستن قفل، موتورسیکلت‌ها را می‌دزدیدند، اما این بار دزدان موتورسیکلت دست به اسلحه شده و برای سرقت یک موتور ۱۲۵ سی‌سی در خیابان اسلحه می‌کشند تا بتوانند آن را سرقت کنند. در یکی از پرونده‌های عجیب در دزفول، دو سارق ساعت ۹ شب سراغ موتورسواری که روی موتور سیکلت خودنشسته بود، رفته و با تهدید اسلحه مرد را از روی موتور پیاده و در ۱۵ ثانیه موتور را به سرقت بردند. متهم اصلی این سرقت‌ها در جریان تحقیقات پلیسی دستگیر شد.

زورگیری زن از شوهر با اسلحه

سرقت‌های مسلحانه به خانه‌ها و دعوی زناشویی هم رسیده است. چندی قبل مردی با مراجعه به پلیس آگاهی از همسرش به اتهام سرقت مسلحانه شکایت کرد و گفت: در خانه خواب بودم که همسرم با سلاح بالای سرم آمد و خواست جای طلا، سکه و دلارهایم را به او بگویم و گرنه مرا می‌کشد. از ترس جای اموال را لو دادم و همسرم و مردی که به خانه ام آمده بود، ۴۸ سکه طلا، ۲۰ هزار دلار و ۱۰ هزار یورو را سرقت کردند و متواری شدند. بررسی‌های پلیس نشان می‌داد زن و مرد جوان بعد از سرقت از این مرد، به آلمان فرار کرده و آنجا ساکن هستند. چند ماه بعد پلیس متوجه شد زن جوان به نام فریبا به ایران آمده و در فرودگاه دستگیر شد. فریبا اعتراف کرد شوهرم پولدار و بازاری بود، با همکاری سهیل که از اقوامم بود، نقشه سرقت از شوهرم را کشیدیم و با سلاح از او سرقت و فرار کردیم. دلم برای پسرمتنگ شده بود، برای بردن پسرم به ایران آمدم.